

ملا نصر الدین

قیمتی ۱۲ پیسہ

۲۸ جول

Цѣна 12 к.

No:17

Nist dər lövhi diləm cüz' hədərən ya pədərən
Çe künəm hərfi-digər yad nədəd ustadəm

Abunə qiyməti Tiflisdə və ətraf üçün
aprelin əvvəlindən yanvarın birinədək,
yə'ni:

9 aylığı (39 nüsxə) - 4 manat
Altı aylığı (26 nüsxə) - 3 manat
Üç aylığı (13 nüsxə) - 1 manat 60 qəpik
Əcnəbi məmləkətlərə 9 aylığı - 5 manat
Nüsxəsi - idarəmizdə 10 qəpik .
Özgülərdə - 12 qəpik

Məcmuənin adresi: Tiflis, Voronsovski
küçədə, nömrə 47.

“Molla Nəsrəddin” idarəsi.

Тифлис, Воронцовская улица № 47

Редакция журнала

«МОЛЛА НАСРЕДДИН»

İdarəyə göndərilən məktub və məqalələr
açıq türk dilində yazılmış olmasalar çap
olunmayacaqlar.

Adres dəyişmək haqqı 7 ədəd 7 qəpiklik
markadır.

Cümə 19 cəmədiyəl-axər 1324 Hər həftə nəşr olunur 28 iyul 1906

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Təbriz - Ətrafdan alınan xəbərə görə iğtişaş
gündən-günə artır. Hökumət tərəfindən e'lan
olunmuş qanuna görə minbə'd hər bir molla'nın
dörd yüzdən artıq mürid saxlamağa ixtiyarı ol-
mayacaq və hər kəs də bir molla'nın dalında
camaat namazı qılsa, sonra gedib o biri molla-
nın dalında namazını təzələməyə ixtiyarı olma-
yacaqdır.

Peterburq - Müsəlman cəmiyyəti qərar ver-
mişlər ki, Qafqaz müsəlmanlarından təvəqqə
eləsinlər, gələn seçkidə Tiflisdən Vəzirovu və
Ağalarovu, Bakı tərəfindən Cavad qazisini, Şa-
maxıdan Hacı Əbdürrəhim əfəndini deputat seç-
ib göndərsinlər, zira Peterburq müsəlmanları
pərişan bir haldadır, bəlkə bu zəyət onlara bir
səadət yolu göstərələr: birisi təsirli tilsimlər
ilə, birisi bəliq nəsihətlər ilə və qalanları da
müsəlmanlar üçün gözəl imtiyazlar istəməyilə
və mənəfətli yollar göstərmək ilə.

Moskov - Peterburq daxiliyyə vəziri quber-
natorlara hökm etmiş ki, tətilə çıxan дума
üzvlərinə hər yerdə rəyət olunsun, ehtiramları
gözlənilsin, o payədə ki, sudsuz dustaq edil-
məsinlər.

Peterburq - Stalipinin fərmanına görə yəhu-
dilərə artıq rəyət olunacaqdır.

Tehran - Uləma qərar vermişlər ki, hürriyyə-
tin, müsavətin, ədalətin mə'nası onlara vazeh
olanacan fəqəranın tərəfdarı olacaqlar.

Şuşa - Gınıral Qoloşapovun zabitəsi sayə-
sində hər iki tərəf rahatlıqla yaşamaqdadır. Onun
haqqında şöhrət tapan fitnə və fəsadlar məhz
iftira imiş.

Təbriz - Bu gün “Sahibül-əmr” meydanında
Ağabala ilançıbaşı mitinq qurub bəzi əfsun
kağızları payladı. Mitingdə üç yüzə qədər
adəm var idi, mitinqdə dərviş Nəcəf bir təsirli
nitq söylədi, dövlət tərəfindən mümaniət ol-
madı, rahat və sakit keçdi.

QOLOŞAPOVA

Ey yari-bivəfa, Qoloşapov! Bu imiş məgər
dostluğun şəraitini? Biz məgər sənən belə da-
nışmışdıq? Heç bilirsənmi ki, kimi qırırsan, ki-

min evlərini topa tutursan, kimin məhəlləsinə
od vurub yandırırısan? Məgər Qarabağ müsəl-
manlarını tanıyırsan? Məgər qeyr müsəlmanla-
rı tanıyırsan? Məgər müsəlmanlar sən
padşahın barəsində etdiyi rəftarın əvəzidir ki,
sən müsəlmanlar barəsində eləyirsən? Məgər
bu onun əvəzidir ki, Rusiya dövləti bina tutan-
dan indiyə kimi hər bir müsəlman küçədə get-
diyi yerdə bir rus görəndə tez qaçib düşüb
onun ayaqlarına və deyib: “Fəda olum sənə,
ey urus”.

Məgər bunun əvəzidir ki, rus-yapon davası
başlandı axıra kimi müfti və şeyxül-islam-
larımız dəxi minbərlərdən aşağı yenmirdilər və
müsəlman camaatını məscidlərə yığıb yaponi-
yalıların basılmağına gecə və gündüz dua edir-
dilər, bəlkə qazilərimiz bu duaları eləməyə
idilər, onda canını hara qoyacaq idin: yəqin bil
ki, bir nəfər rus əsgəri Mancuriyadan sağ və
salamət geri qayıtmayacaq idi.

Məgər belə sədaqətin əvəzidir ki, indi sən
eləyirsən, ey vəfasız Qoloşapov? Bu məgər
onun əvəzidir ki, sən padşahın yolunda Sul-
tanov kimi müftilərimiz Peterburqa cəm olan
müsəlman vəkillərinin barəsində şipyonluq,
şeytançılıq ediblər ki, **padşah ona “spasibo”**
göndərsin?

Məgər bu onun əvəzidir ki, neçə ağıllı və
zəkavətli vəzirlər yığılıb dumanı dağıda bilmə-
dilər, axırı Şamaxıdan Hacı Əbdürrəhim əfəndi
çörək paralarına tilsim yazıb və padşaha təq-
dim edib bir həftənin içində dumanı dağıtdı?

Bu məgər onun əvəzidir ki, yetmiş iki millət
baş qaldıraraq yarışiblər sən padşahının yaxa-
sından və deyirlər: “Canın üçün, ey padşah,
dəxi bədi bura kimi, dəxi qoymayacağıq ki,
sən vəzirlərin və göbunatların bizi boğsun-
lar”. Amma biz müsəlmana növbət gələndə,
deyirik: “Bu işlər hamısı allah yanındadır, bizə
daxli yoxdur”.

Yoxsa, ay bivəfa Qoloşapov, bu işləri ondan
ötrü eləyirsən ki, müsəlmanları yaxşı tanıyırs-
an? Yoxsa ondan ötrü eləyirsən ki, bilirmiş-
sən ki, müfti və şeyxül-islam gedib sərdara
səndən şikayət edəndə, sərdar onları görmək
də istəməyəcək? Yoxsa ondan ötrü eləyirsən

ki, müsəlmanın həmiyyət və qeyrətindən xəbərdarsan, yoxsa ondan ötrü eləyirsən ki, sənə qabaqca yəqin imiş ki, müsəlman vəhşi bir millətdir, birinin birindən xəbəri yoxdur, gənclinin bakılı ilə, bakılının irəvanlı ilə işi yoxdur?

Yoxsa qabaqca sənə mə'lum imiş ki, sən Qarabağı topa, tufəngə tutan vaxt Bakıda müsəlmanlar sazəndə məclisi quracaqlar, Tiflisdə Vəzirov və Ağalarov kimi millət başçıları fahişəxana açmaq fikrinə düşəcəklər, kəndlərdə və şəhərlərdə qazilər və mollalar camaatın yuxusunu səkkiz qəpik alıb tə'bir edəcəklər?

Yoxsa bunları sən qabaqca bilirmişsən, ey vəfasız Qoloşapov?

Molla Nəsrəddin

QAFQAZ XƏBƏRLƏRİ

Bakı

Bakı camaatı sərdara bu məzmununda ərizə göndərib: "Bir az vaxtdan sonra Bakıda yaxşı şirin qovun-qarpız çıxacaq, amma di gəl ki, camaat indidən bu fikrə qalib ki, qovun-qarpızı nə ilə kəsib yeyəcək, çünki xalqın bıçaqlarını kazaklar, saldatlar və qaradovoylar ciblərindən çıxardıblar. İndi camaat sərdardan təvəqqə edir ki, kazaklar ciblərdən çıxardığı şeylərin hamısı kazaklara halal olsun. Amma Alləh xatirəsi üçün bıçaqları qaytarıb versinlər camaata".

Belə rəvayət var ki, sərdar cənabları bıçaqları qaytarmağa razı olub, bu şərtlə ki, Bakı müsəlmanları bıçaqları bir-birinin qarnına soxmasınlar.

Şəki

Buranın mə'rifətli cavanları və təcrübəli ahıl kişiləri toy məclislərində üç gün üç gecə yatmayıb təzə bir oyun ixtira ediblər. Mə'lumatlı qumarbazların demələrinə görə bu təzə oyun o qədər ürək açan və nə'fli imiş ki, yeddi yaşından yetmiş yaşınadək hamı oynaya bilmiş və bu təzə oyunun xasiyyəti köhnə oyunlardan çox-çox artıq imiş, belə ki, köhnə oyun məşguliyyətilə toy qonaqlığında iki-üç gecə qalanda, bu təzə oyun həvəsilə beş-altı gecə qalmaq olar.

Səlyan

Cənab ümdətül-üləma Axund Molla Nəsrəddin!

Mə'lum ola ki, hal-hazırda cəmi müsəlmanlar üçün mə'lumat verirsiniz, amma bizim Səlyana gəldikdə bilmərrə fəramuş etmişiniz. Aya bizləri müsəlman bilmirsiniz və ya şəhərimizi pəşənd etmirsiniz? Əgər şəhərimizi bəyənirsinizsə, bəs bizim şəhərə nəbələdsiniz, bəndə sizə müərriflik edim: Səlyan qəsəbəsi kiçik bir yer olub cümlətan on səkkiz min can var, bunların iyirmi nəfəri xaçpərəstdir, əlbaqi müsəlman. Səkkiz yerdə şərəbxanamız var və şəhərimizin hər tərəfinə baxsan lillahilhəmd fıryəxana mövcuddur. Hamamlarımıza baxanda Naxçıvan hamamlarından çox kəm deyil. Yaxşı köhnə üsul üzrə iki-üç məhəllədə məktəbxanamız var. Cənab Molla, belə şəhərə siz necə pis deyirsiniz? Əgər bəndə şəhərimizin barəsində bir il yazsam, genə qurtaran deyil. İnşaallah, gələcəkdə mufəssələn yazaram, ondan sonra sizə mə'lum olar ki, şəhər necə olar.

Dəlil

İ d a r ə d ə n:

Biz indiyədək bircə dəfə də Səlyana pis deməmişik. Əgər demiş də olsaq üzr istəyirik.

Bakı

Cənab müdiri-möhtərəm!

Sizdən təvəqqə edirəm ki, bəndənin bu bir neçə kəlmə sözünü qəzetizdə yazasız: müxbiriniz "Molla Nəsrəddin" in on beşinci nömrəsində "Bir neçə nəsihət Məcməüd-də'vat" kitabından "Molla fırlıdaq" imzasilə yazır: əvvəl - hər uşağa və ya böyük adama əcinnə və həmzad toxunmaq barəsində və ikinci - uşağın anadan təvəllüd olmağı barəsindəki onda hazır dualar var, amma çox baha deyir, ondan ötrü ki, burada Persidski küçədə Qasımbəyin hamamının qabağında bir Hacı molla var ki, bu duaların hamısını və qeyr duaları, məsələn bir övrətin əri səfərdə ola və evə gec gələ, ona bir dua yazır ki, üç günə kimi əri evə gəlir və ya bir kəsin bir malı və şeyi itə və ya oğurlana, Hacı Molla ona bir dua yazır, oğrunun əli və ayağı quruyur, bunları bilir və ucuz qiymətə yazır.

Cənab müdiri-möhtərəm, təvəqqə edirəm ki, hərgah bu, bir adama gərək olsa qəzetivüzdə yazıb mə'lum edəsiniz ki, biçarələr bica yerə baha-baha dua yazdırmasınlar. Hacı molların yanına çox-çox övrətlər, kişilər gəlirlər və hamı ondan razıdırlar.

Xeyirxah

Ağdaş

Ay Molla Nəsrəddin əmi! Sən allah bizim Ağdaşın adamlarına bir tamaşa elə. Mən burada qəzet satıram, "Həyat", "İrşad" və qeyrilərindən hərəsindən yüz nüsxəyə kimi gətirirəm. Oxuyan həqiqətdə çoxdu, amma axırda başlayıram pulları saymağa, görürəm ki, əvvəl-axır gündə iyirmi iki qəpiklik qəzet satmışam: bir dənə "Həyat" 5 qəpik, "İrşad" 5 qəpik və "Molla Nəsrəddin" 12 qəpik.

Sözün vazehi budur ki, Ağdaşda tək bircə nəfər nəqd müştərim var, qalanlar nisyədirlər. Məsələn, biri gəlir ki, ver mənə görüm "İrşad" nə yazır. Verirəm. Oxuyur, oxuyur, oxuyur, oxuyur, oxuyur, axırda yavaş-yavaş səliqə ilə qəzeti bükür verir əlimə və istəyir dursun ayağa. Deyirəm, balam, vallah bura qiraətxana deyil, mən qəzetlərin hər birinə dörd qəpik nəqd qabaqca vermişəm. Əvvəl rəfiq əsnəyir və sonra mənə bir pəpiros təklif eləyir. Deyirəm, yaxşı, ay rəhmətliyin oğlu, bu cür alver olar? Bu lap Molla Nəsrəddin alış-verişi oldu. Deyir, "eh, nə qəzet, mən də deyirdim ki, görəsən qəzetdə nə var. Heç bir şey yoxdu, uruş-yapon davasından bir kəlmə də yoxdu". Deyirəm, qardaş, uruş-yapon davası nə və dedir qurtarıb. Deyir "mənə nə qurtarıb?". Deyirəm, indi sözün nədir, pul ki, vermək istəmirsən. Rəfiq heç vacab da verməyib çıxıb gedir.

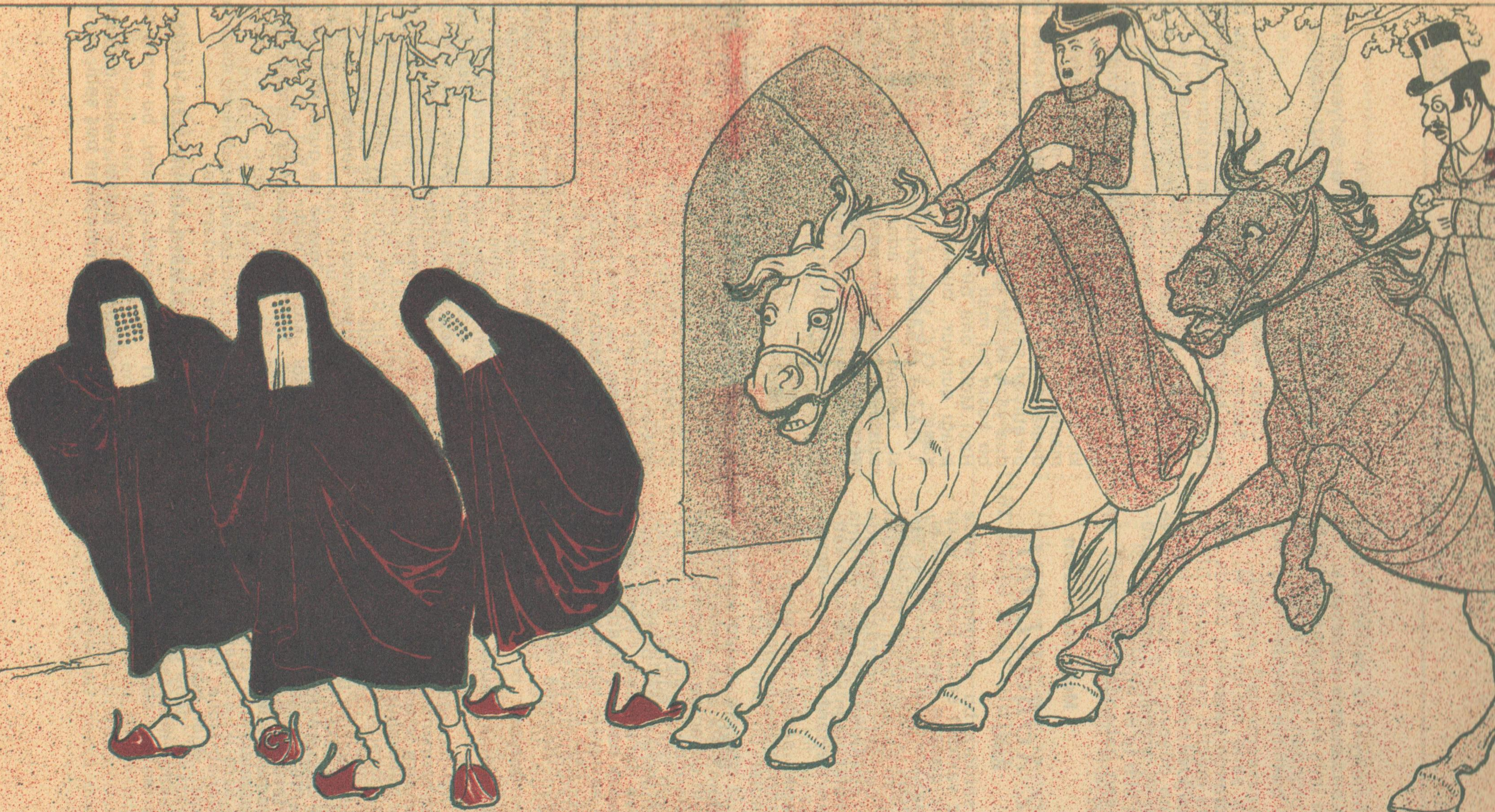
İ d a r ə d ə n:

Müxbirlərimizdən təvəqqə edirəm ki, bizə təzə xəbər yazıb göndərsinlər.

GƏNCƏ MÜSƏLMANLARININ ALIŞ-VERİŞİ

Müştəri - Məmmədbağır əmi, bu yemiş neçə?

Məmmədbağır əmi - Balam, vallah özgəsinə altı şahıya satırıq, amma sənə beş şahı.

Başma dönüm, Xanbacı, qoyma, bağrım yarıldı, bular necə insandı?...
Cort poberi! Çto eto za çudovişa!..

Bir neçəsi də əbalarını sol əllərinə dolayıb sağ əllərində çomaq, istədilər mənim üstümə hücum gətirələr. Gördüm ki əcəb həngəmədir... (7-ci səhifədən)

Müştəri - Məmmədbağır əmi, bir abbasıdan artığa almaram.

Məmmədbağır əmi - Vallah, billah, Qur'an haqqı, peyğəmbər haqqı, bircə balamın xeyrini görməyim. Ay kişi sənün başın üçün, əgər xaç-pərəstsən, məssəb haqqı mürtəd olum, atama-anama lə'nət ki, bu gün də bircə qəpik qazanmıram.

Müştəri - Xudahafiz, lazım olmadı (qoyub gedir).

Məmmədbağır əmi - Zərər yoxdur, bir abbası olsun, gəl apar, sənə verirəm, özgəsinə vermərəm.

Həlləhuş

GƏNCƏLİYƏ CAVAB

Ey "İrşad" ruznaməsində biz tiflisliləri məzəmmət edən bir gəncəli! Sən bizdən giley edirsən ki, biz ərizə verib təvəqqə eləmişik fahişəxanaları dübarə bizim məhəlləyə, Sumbatov küçəsinə gətirsinlər.

Doğrudur, biz belə ərizə vermişik, amma de görək sənə nə dəxli var? Və sən bizim işlərimizdən baxəbər olmaya-olmaya nə səbəbə bizi pisləyirsən? Axır birini bilirsən, birini də bilmirsən.

Əvvəla budur ki, fahişəxanalar bizim müsəlman məhəlləsi üçün böyük bir qənimət idi. O qədər məxluq ki, fahişəxanaların bərəkətindən bizim məhəlləyə tərəddüd edirdi, alış-verişimiz nəhayət dərəcədə tərəqqidə idi. Məsələn, bir vaxt var idi ki, bizim məhəllədə altmış iki meykədan (meyxana) dükanı var idi, qırx altı çayçı dükanı, otuz iki yerdə məxsusi qumarxana və heç birisi nə gecə və nə gündüz bir dəqiqə boş qalmazdı: elə hey adam idi, biri gəlib, biri gedirdi. Özgə alış-veriş də bu sayaq ilə. Məsələn, mən özüm baqqalam və o vaxtlar gündə iki put səbzə, badam içi satardım, amma indi səhərdən-axşamədək bir put da sata bilmərəm. Ancaq gündə on-on beş girvənkə kişmiş-noxud sata bilirəm, o da hamamların bərəkətindən, çünki mənim dükanım hamamın qapısının ağzındadır.

Və bir də fahişəxanalar uşaqlarımız üçün böyük bir məşguliyyət idi: o ki böyük uşaqlarımızdı - o vazəhdir, dəxi təfsilat nə lazımdır, arif adam sözümlü birdən-birə başa düşər, o ki xırdaca uşaqlardı, bunlar da səhərdən-axşama kimi fahişəxanaların qabağında gah gəlib gədənə tamaşa eləyirdilər, gah muzğana qulaq asırdılar, gah qızlarnan küçədə o tərəf-bu tərəfə qaçışardılar. Amma indi o ki, böyük uşaqlarımızdı, əvvəllər evə gec gələndə bilirdik ki, bəli, uzaqda deyillər, öz məhəlləmizdədilər və çox nigaran olanda gedib çağıra bilərdik, amma indi evə gec gələndə, heç bilmirik ki, hansı cəhənnəmdədir. Qaldı balaca uşaqlarımız, bular da ki, dəxi küçədə nə var ki, çıxıb gəzsinlər: küçələr bomboş. Odur ki, balaca uşaqlarımız səhərdən-axşama kimi evdən eşiyyə çıxmırlar və saatda bir deyirlər: "Ana, mənə çörək". Analarının peşəsi səhərdən-axşama kimi uşaqların cibinə çörək basmaqdı. Məsələn, əvvəllər gündə səkkiz girvənkə çörək bizim evi mürəffəülhal görürdü, amma indi on beş girvənkə də görmür. Belə ki, gündə yeddi girvənkə çörək təfavüt edib, bu da bir hesab.

Xülasə, əzizim gəncəli, əvvəl bir işlərdən xəbərdar ol, sonra qələmi götür əlinə, yoxsa Ağalarov və Vəzirovun burada nə günahı var: onlar da bizim xeyrimizi mülahizə eləyib haman ərizəni veriblər, vəssalam.

Bir tiflisli

YUXU

Keçən gecə çoxluca bozbaş yemişdim, amma çox yağlı idi. Qərək... yatdım. Yatıb bir belə yuxu gördüm: küçədə bir uşaq əlində zoğal ağacı durub qarışqa yuvasının yanında. Haman yuvadan hədsiz qarışqa çıxıb küçənin bir tərəfini bürüyüb. Uşaq hərdənbir dəyənəyi qalxızib yendirir qarışqaların üstə və hər dəfədə qarışqaların bir çoxunu əzir. Bu heyndə uşağın atası gəlib oğluna deyir: bala, qarışqaları öldürmə. Uşaq səbəbini soruşur və atası cavab verir ki, qarışqaların bir parası adamı sancar, sən ki onları öldürürsən, birdən onların birisi hirsələnib səni elə dişlər ki, ölərsən. Uşaq qorxub kənar olur.

Yuxudan ayılıb qaçdım Molla Məhəmmədin yanına ki, yuxumu tə'bir eləsin. Molla kitabı açıb baxdı və dedi: Qarışqalar - müsəlman millətidir və uşaq - general Qoloşapovdu ki, Qarabağda toplar ilə müsəlmanı qırır. Uşağın atası Qafqaz sərdarıdı ki, Qoloşapova deyir: "Balam, bəsdə, az bu müsəlmanları qır, onların zarafat eləmək olmaz, onların Bakıda və Səlyanda elə zorba pəhlivanları var ki, dağa kəllə gəlirlər. Birdən acıqları tutar, ta nə bilim nə olar."

Molla Məhəmmədin bu tə'birinə cavabən dedim: Axund, kitabın düz söyləyir, amma... başım qaşınır.

Mozalan

ELMİ-NÜCUM

Cənab Axund Yusif Talıbzadənin təqvimindən:

Cəmədiyəl-axər ayında iş başlamaq üçün xoş saatlar:

Əvvəlində: Yaxşıdır nikah və bina qoymaq, şəhərə varid olmaq, elm tə'limi, alış-veriş, dərya səfəri, iş başlamaq, üləmələr ilə görüşmək.

İkisində: Yaxşıdır nikah, bina qoymaq, alış-veriş, iş başlamaq, təzvic, paltar kəsmək və geymək, kitabət və nəqqəşliq.

Üçündə: (bu gün saat xoş deyil).

Dördündə: (Gündən 11 saat 25 dəqiqə keçmiş xürucüş-şüa olur). Yaxşıdır imarət bina eləmək, xətnə və iş başlamaq.

Beşində: (saat xoş deyil).

Altısında: Yaxşıdır əqdi-nikah, paltar kəsmək və geymək, səfəri-xüşki və ticarət malı göndərmək, hamama getmək, kəhriz qazımaq.

Yeddisində: (10 saat 4 yarım gündən keçmiş təhtüş-şüa olacaqdır). İş görmək yaxşı deyil.

Səkkizində: Yaxşıdır fəqət qoşun işlərini tərtib etmək üçün.

Doqquzunda: Yaxşıdır nikah və bina qoymaq, şəhərə varid olmaq, elm tə'limi, alış-veriş, dərya səfəri, iş başlamaq, üləmələr ilə görüşmək.

Onunda: Bu gün saat xoş deyil.

(Mabə'di var)

AĞALAR (Şəkillərə bax)

Bəli, atları gətirdilər və minib Təbrizdən çıxıb üz qoyduq Araz kənarına tərəf hərəkət etməyə. Şəhərdən bir qədər uzaqlaşmışdıq gördük ki, yolun kənarında bir neçə adam oturub. Bunlar bizi görçək ayağa durub sağ və sol tərəfdən başladılar bizə yavıq gəlməyə. Çapardan soruşduq ki, bunlar kimdirlər? Cavab verdi ki, ağacan, bunlar şəhərin guya ki, seyidləridirlər, burada oturub sizi gözləyirlər. Dedim, nədən ötrü? Cavab verdi ki, əlbət sizdən seyidməli xahiş edəcəklər. Dedim, eybi yoxdur. Yusif əmi, beş-altı qran hazır elə ki, verək seyidlərə. Mənim bu sözlərimi eşitcək çapar başladı gülməyi. Dedim, niyə gülürsən, əzizim? Cavab verdi ki, məgər beş qran ilə yaxanızı qurtara biləcəksiniz. Bu heyndə on-on beş adam, zahirən seyid libasında, başlarında yaşıl əmmamə və bellərində yaşıl qurşaq hər iki tərəfdən bizi əhatə edib yapışdılar atlarımızın cilovundan və salam verdilər. Biz bunların salamının cavabını rədd eləyəndən sonra ağalar bizdən başladılar salamətlik istəməyə. Yusif əmi hazır elədiyi pulu verib dedi ki, dəxi bundan savayı xırda pulumuz yoxdu. Hər nədir öz aralığınızda bölünüz. Bu sözləri eşitcək ağalar elə bir qeyzə gəldilər ki, pulları çırpdılar biçərə Yusif əminin üzünə və bir neçəsi istədi ki, Yusif əmini atın üstündən çəkib aşığa salsın, bir neçəsi də əbalarını sol əllərinə dolayıb sağ əllərində çomaq istədilər mənim üstümə hücum gətirə. Gördüm ki, əcəb həngamədir. Dedim, ay qardaşlar, mənə bir söyləyin görüm bizdən nə istəyirsiniz? Biri dedi ki, cəddimizin malını sizdən istəyirik, özgə bir şey istəmirik. Dedim, ağacan, əvvəla, siz nə bilirsiniz ki, biz dövlətli adamlarıq? Saniyən siz nə bilirsiniz ki, biz indiyə kimi seyidməli və xüms verməmişik? Salisən, siz bizi haradan tanıyırsınız və nə məzhəbin sahibi olmağımızı nə bilirsiniz? Rabiən, bizə nədən mə'lum olsun ki, siz həqiqətdə seyid və övladi-peyğəmbərsiniz? Xamisən, peyğəmbər sələvatullahi-əleyh və alehi harada buyurublar ki, siz biyabanda tanımadığınız müsafirlərin cilovunu tutub çomaq zərbilə pul tələb eləyəsiniz?

“Səyahətnameyi-İbrahim bəy”.

İRAN XƏBƏRLƏRİ

Tehran

Bu gün ibarət olsun cəmədiyəl-axər ayının on doqquzuncu günündən ki, Qəmər Əqrəb bürcündən xaric idi, Tehranda İldız sarayında axşama iki saat qalmış yol vəzirinin vasitəsilə Tehran ilə Şirazın arasında dəmir yolu çəkməkdən ötrü məclis quruldu. Beş saat yarım mübahisədən sonra məzkur yolun xərc və məxaricindən ötrü tiryəkə aktsiz qoyub təmin olunmağına qərar qoydular. Amma, səd heyf!.. Şah həzrətləri nəviştəyə qol çəkmək xahiş edən zamanda tək səbir gəlməkdən ötrü işi yatırıb rəcəbi-şərif ayının on üçünə təyin elədilər.

«Qeyrət» mətbəəsində çap olundu.

İsfahan

İsfahanda nəşr olunan “Əlhəyatül-cədid” cəridəsinin verdiyi xəbərə görə Həmədan də-rülfünununun dörd nəfər tələbəsinin otaqlarını cəmədiyəl-axər ayının on yeddinci günü gecədən dörd saat keçmiş xəfiyyə naziri təftiş edib bir neçə intibahnəmə və iki ədəd natamam narincək tapıb tələbələrini həbs etdilər.

Kaşan

Burada danışılan xəbərlərə görə Hüseyinluxanın təsərrüfündə olan kəndçilər üsyan edib məzkur xanın çəmənlərin biçib və meşələrin doğruyurlar. Asiləri sakit etməkdən ötrü bir fəvca səvarə əsgər, üç ədəd “mütəsəlsəl” top göndərilib və həm məzkur mahal idareyi-əsgəriyyədə e'lan olundu.

Təbriz

Vəliəhdin təhriki ilə bu gün Təbriz hakimi Nizamüş-səltənə cənabları Tehrandan teleqrafən mə'zul olub onun yerinə məşhur Hacı Məhəmmədağı Şərraf tə'yin olundu.

Şəhər çirağan, vəliəhd sarayında atəşbazlıq hazırlanır.

Doşabüddövlə

Məşhəd

451 nəfər xüddam və üləma qəbilindən şirkət edib bir şəm karxanası icad etdilər ki, minbə'd büq'eyi-şərifələrdə və məsaciddə xaricə şəm'ləri istə'mal olunmasın və bu karxananın mənfəəti ilə mərhum şah həzrətləri bina elədiyi mərixnananı tə'mir eləsinlər.

OSMANLI

İstanbul müxbirimiz yazır:

Xəlifeyi-islam soltan həzrətlərinin mərhəmət və ehsanını Avropada bilməyən heç bir şikəst və müsibətzədə yoxdur, Avropanın hər hansı bir yerində bir yanğı və ya zəlzələ olsa, hamən saat soltan həzrətləri xəbərdar olub oraya min-min lirə ehsan göndərər. Ertəsi günü firəng qəzetləri soltanın mərhəmət və ədalətini mədh edib ərşi-ə'laya çıxararlar.

Doğrudan, soltanın qəlbi-şahanələri çox rəqiq və dəqiqdir: Amerikanın ən iraq bir məhə-lində bir xırda müsibət olsa, o dəqiqə duyub müsibətzədələrin ahü fəryadlarına çatar, hamı amerikalıları, hətta milyonları belə özünə minnətdar və duaçı elər.

Firənglərə min-min ehsanlarilə dillərdə dastan olan belə bir mərhəmətli padşahi-islam Qafqaz müsəlmanlarını da çox tez yadına saldı: iki ildən bəri evləri-eşikləri dağılan, ac-susuz qalan, hətta çöllərdə ot da tapa bilməyən müsəlman fəqirlərinin halını gözünün qabağına gətirdi. Gətirdi də, Bakıdakı osmanlı konsulu vasitəsilə tamam Qafqaz möhtaclarına 50 min lirə ehsan elədi və ümumi ianə dəftərinin açılmağına iradə buyurdu.

Osmanlı vəzirləri dəxi bir-birindən artıq ianə edirlər.

Müdir və baş mühərrir: Cəlil Məmmədquluzadə

Dəxi bundan artıq hasil olmaz, allah bərəkət versin. Amma di gəl ki bu qədəri mən kimə satacağam?..